Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 5.4.2023

Asia: E 9/2024 vp Komission tiedonanto teollisesta hiilenhallinnasta

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi EU:n teollisen hiilen hallinnan tiedonannon e-kirjelmästä. MMM yhtyy e-kirjelmässä esitettyyn Suomen kantaan.

Haluamme nostaa esille seuraavat asiat:

Komission tiedonanto teollisesta hiilenhallinnasta tukee hyvin hallitusohjelman tavoitteita uusien ilmastotoimien käyttöönotosta. Suomella on hyvät mahdollisuudet tekniikan kehittämiseen ja hiilidioksidin saamisen tuotanto- ja talteenottoketjuihin, mutta tämän hetkisen tiedon mukaan ei juurikaan mahdollisuuksia hiilidioksidin varastointiin. Yhteistyö ja koordinaatio EU-tasolla on hyödyksi hiilidioksidin varastoinnissa muiden maiden alueille. On hyvä huomata, että hiilidioksidin vienti ja varastointi toiseen maahan saattaa edellyttää uutta sääntelyä sekä valtioiden välistä sopimista.

Teknologisten nielujen rooli voi olla tulevaisuudessa merkittävä, mutta ne eivät voi korvata niitä toimia, joita tarvitaan heti päästövähennysten aikaansaamiseksi ja hiilinielujen vahvistamiseksi.

Maankäyttöön kohdistuu isoja ja ristiriitaisia paineita ruoantuotannon, raaka-aineiden ja uusiutuvien energioiden tuotannon, asutuksen, infrastruktuurin ja ekosysteemipalvelujen osalta. Biopohjaisen hiilidioksidin lähde voi olla energiaksi poltettu biomassa tai sivu- ja jätevirta metsä- tai elintarviketeollisuudesta. Suomen näkökulmasta on tärkeää ylläpitää mahdollisuutta hyödyntää juuri näitä biomassapohjaisia sivu- ja jätevirtoja, jolloin tietyllä maankäyttöyksiköllä tuotetulle biomassalle saadaan markkinoilla paras arvo. Lisäksi on tärkeää huomioida hiilidioksidin talteenoton teknis-taloudellinen potentiaali. Esimerkiksi ilmastopaneeli on arvioinut, että tämä potentiaali on n. 5-6 Mt eli reilu 20 % kaikesta Suomessa syntyvästä bioperäisestä hiilidioksidista.

Komission tiedonanto osaltaan edistää nykyisellään puuttuvien kannusteiden löytämistä ja luomista bioperäisen hiilidioksidin talteenotolle, käytölle ja varastoinnille. On tärkeää, että tulevaisuudessa laskentasäännöt mahdollistavat niin sanottujen teknisten nielujen hyväksi laskemisen ilmastotavoitteita tarkasteltaessa.